



§ 264

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomuspöytäkirjasta koskien maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämistä ruotsiksi ja suomeksi yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Eva Biaudetin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas, Kvsto 5.5.2021 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomuspöytäkirjasta koskien maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämistä ruotsiksi ja suomeksi yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa:

"Toivomuspöytäkirjassa edellytetään terapiatakuun suunnittelussa selvitetävien mahdollisuuksien sille, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi suomeksi ja ruotsiksi.

Psykoterapeuttikoulutus on terveydenhuollon ammattihenkilöstön jatkokoulutukseen verrattavaa täydennyskoulutusta ja edellyttää hakijalta mielenterveysalan tai sitä vastaavaa asiakastyön työkokemusta sekä soveltuvaa terveys- tai sosiaalialan taustakoulutusta. Koulutuksen suo-



rittanut saa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta Valviralta psykoterapeutin ammattinimikkeen.

Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta järjestää psykoterapeuttikoulutusta yhteistyössä yliopiston ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Koulutusohjelmat edustavat psykoterapian eri viitekehyksiä, ja kohderyhmiä ja koulutusta on tarjolla sekä suomeksi että ruotsiksi. Koulutus on tarkoitettu suoritettavaksi työn ohella. Koulutuksen opiskelijakohtaiset kokonaiskustannukset ovat koulutusohjelmasta riippuen noin 25 000–60 000 euroa, ja ne laskutetaan opiskelijalta tai muulta taholta, joka vastaa kustannuksista.

Kansalaisaloite

Psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi on tehty kansalaisaloite, joka luovutettiin eduskunnalle 27.4.2021. Aloite on eduskunnan sivistysvaliokunnan käsittelyssä ja meneillään ovat asiantuntijakuulemiset.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että ennen kansalaisaloitteen käsittelyn päättymistä asiassa ei ole syytä edetä yksittäisen kaupungin ja yliopiston yhteistyönä, mutta sosiaali- ja terveystoimialan tulee seurata käsittelyn etenemistä. Mahdollisten uusien kansallisten linjausten selvittäminen Helsingissä tullaan noudattamaan niitä ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta painottaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön psykiatrista osaamista tulee jatkuvasti ja suunnitelmallisesti kartuttaa erilaisilla täydennyskoulutuksilla. Tämä osaltaan edistää terapiatakuun toteutumista.

Terapiatakuu Helsingissä

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että Helsinki ottaa terapiatakuun käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

Sosiaali- ja terveystoimesta Kansaneläkelaitoksen tukemiin psykoterapioihin ohjattuja henkilöitä autetaan tarvittaessa psykoterapeutin etsimisessä. Henkilö valitsee terapeutin itse ja voi näin vaikuttaa siihen, millä kielellä terapia toteutuu.



Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 tullaan tarkemmin kuvaamaan terapiatakuun toteuttamista. Toimintasuunnitelma käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa joulukuussa 2021.

Terapiat etulinjaan -hanke terapiatakuun tukena

Terapiat etulinjaan on HYKS-erva-alueen yhteinen hanke, joka kehittää psykososiaalisten hoitojen saatavuutta perustasolla koko hoitoprosessi huomioiden. Vuonna 2020 käynnistynyt valtionavustuksella rahoitettava hanke jatkuu tämänhetkisen tiedon mukaan vuoteen 2023, ja Helsinki on siinä mukana. Tavoitteena on, että perustason ja erikoissairaanhoidon integraatio toimii hyvin ja henkilö pääsee vaikuttavaan hoitoon nopeasti. Kaikki eivät tarvitse psykoterapiaa ja joissakin tilanteissa se on jopa vasta-aiheista, ja kehitteillä onkin muita myös uudenlaisia hoitomuotoja. Hankkeeseen sisältyy myös innovatiivinen koulutusjärjestelmä, jossa erilaisten terapiamenetelmien täydennyskoulutuksia toteutetaan kustannustehokkaasti verkossa. Näistä esimerkkinä etulinjan lyhytterapeutti, joka toimii lyhytkestoisten mielenterveyshoitojen ammattilaisena.

Täydennyskoulutus psykiatria- ja päihdepalveluissa

Sosiaali- ja terveystoimialan psykiatria- ja päihdepalveluissa henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään täydennyskoulutuksen avulla. Täydennyskoulutusta järjestetään itse ja lisäksi sitä ostetaan ulkopuolisilta koulutustahoilta. Täydennyskoulutuksen tarvetta kartoitetaan säännöllisesti ja koulutukset toteutetaan niin, että ne tukevat ja kehittävät psykiatria- ja päihdepalveluiden keskeisten toiminnallisten prosessien toteuttamisessa tarvittavaa ammatillista osaamista. Useat työtehtävät eivät edellytä varsinaista psykoterapeuttikoulutusta, vaan muuta mielenterveyden tukemiseen ja psykiatriseen hoitoon liittyvän ammattiosaamisen kasvattamista. Tällaisen täydennyskoulutuksen kustantaa työnantaja. Pitkiin koulutuksiin voidaan myöntää osaa koulutuspäivistä palkallisina.

Terapiatakuun toteuttaminen edellyttää sekä toimintatapojen että ammatillisen osaamisen kehittämistä, ja näitä toteutetaankin psykiatria- ja päihdepalveluissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Hoidon onnistumisen edellytyksenä on ammattitaitoinen henkilöstö, joka hallitsee käytettävät menetelmät. Ammattitaidon ylläpitämisellä ja edistämällä voidaan vaikuttaa asiakkaiden hyvinvointiin ja ter-



veyteen. Työnantajan vastuulla on taata henkilöstölle asianmukainen ja riittävä täydennyskoulutus.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle Thomas Wallgrenin toivomusponnesta koskien maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämistä ruotsiksi ja suomeksi yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Lausuntoa on pyydetty 30.11.2021 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas, Kvsto 5.5.2021 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano